Шульга С. В.,
доктор економічних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної та
фінансово-економічної роботи,
професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту (м. Київ)

ІНФОРМАЦІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ ЯК КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ

Розвиток та постійне удосконалення ринку аудиторських послуг, впровадження євроінтеграційних процесів та міжнародного досвіду в процесі реформування аудиту в Україні, зумовили необхідність нормативного врегулювання оновленого підходу до управління якістю надання аудиторських послуг з урахуванням результатів аналізу ризиків. Необхідність врахування та побудови системи управління якістю в аудиті на основі запровадження ризик-орієнтовного характеру лягли в основу Міжнародного стандарту з управління якістю 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» (далі – МСУЯ 1), який впроваджено в практичну діяльність вітчизняних аудиторських фірм. Зазначений стандарт зумовив необхідність розробки та впровадження оновлених корпоративних стандартів, політик та процедур контролю якості, які базуються на оцінці ризиків при управлінні якістю надання аудиторських послуг. МСУЯ 1 [1] передбачені вісім компонентів системи управління якістю: процес оцінки ризиків фірми; управління та керівництво; відповідні етичні вимоги; прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань; виконання завдання; ресурси; інформація та комунікація; і процес моніторингу та виправлення.

На особливу увагу заслуговує дослідження особливостей впровадження та використання компоненту інформація та комунікація. Зазначений компонент та його правильна побудова забезпечує своєчасне отримання, формування та використання інформації щодо системи управління якістю, оперативності формування та передачі інформації в межах аудиторської фірми, зовнішнім користувачам.

«Нові вимоги стосуються: інформаційної системи фірми; культури фірми в контексті інформації та комунікації (тобто, визнання і посилення відповідальності персоналу за обмін інформацією всередині фірми та один з одним); обміну інформації між фірмою та командами із завдань (посилено вимогу МСУЯ 1, який вимагає повідомлення фірмою своїх політик і процедур персоналу); повідомлення інформації в мережі фірми та постачальникам послуг; іншого зовнішнього повідомлення інформації у зв’язку з системою управління якістю, наприклад, якщо це вимагається законом, нормативним актом чи професійними стандартами, або для підтримки розуміння зовнішніми сторонами системи управління якістю» [2, с. 29].

У внутрішніх політиках та процедурах системи управління якістю аудиторська фірма повинна документально закріпити відповідальність та порядок обміну інформацією в межах фірми між фірмою, персоналом і командою із завдання. В даному випадку повинні бути чітко врегульовані питання використання різних каналів зв'язку, порядку реагування на інформацію, яка надаються через такі канали зв'язку та стосується обов'язків персоналу. Також у внутрішніх документах фірми повинен бути визначений та закріплений перелік формації, яку повідомляє команда із задання фірмі, відповідальність за її повідомлення, в тому числі з питань, що стосуються управління якістю на рівні завдання.

МСУЯ 1 врегульовано порядок обміну інформацією з мережею фірми або всередині неї, а також з постачальниками послуг, що також повинно бути відображено у внутрішніх політиках аудиторської фірми. Особливу увагу слід приділити встановленню переліку інформації, передача чи надання якої заборонено відповідно до вимог законодавства або внутрішніх правил системи управління якістю аудиторської фірми, положень щодо нерозголошення конфіденційної інформації.

Компонент інформація та комунікація є важливою складовою та передумовою для забезпечення комплексної побудови системи управління якістю аудиторської фірми. Завдяки детальному опрацюванню та ефективному впровадженню даного компонента забезпечується оперативна та раціональна внутрішня і зовнішня інформаційна комунікація.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт з управління якістю 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг». URL: https://mof.gov.ua /storage/files/4_ISQM_1_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf

2. IFAC-Quality-Management-Series-installment-2-detailed-implementation-plan URL: https://ifacweb.blob.core.windows.net/publicfiles/2024-03/IFAC-Quality-Management-Series-installment-2-detailed-implementation-plan%20ukr%20fin.pdf